

Regeringskansliet Näringsdepartementet
Att. Anneke Svantesson
n.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över Jordbruksverkets förslag till ändringar i jordförvärvslagen Er beteckning: N2022/01350

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker förslagen i promemorian. Det finns p g a en kombination av olika myndighetsroller utrymme för en viss förvärvsprocess som går stick i stäv med lagstiftningens syfte. Situationen riskerar att skada allmänhetens förtroende för staten. Enligt Jordbruksverkets efterforskningar ska det inte ha visat sig möjligt att genom ändringar i Lantmäteriets respektive Skatteverkets rutiner på ett säkert sätt anpassa myndigheternas handläggning för att åtgärda situationen. Det är då rimligt att istället hantera problemet genom en smärre justering av lagstiftningen. De förslag till författningsändringar som Jordbruksverket lägger fram framstår som adekvata och tillräckliga.

Jordförvärvslagen 1 § om vilka fastigheter som omfattas

Ett viktigt syfte med jordförvärvslagens är att skydda fysiska personers (läs lokala eller blivande lokala lantbrukare och skogsägare) position på fastighetsmarknaden och samtidigt begränsa bolags möjligheter att förvärva produktionsmark. Lagens avsikt är i den delen att tillförsäkra jordbruksbefolkningen tillgång till mark att odla och bedriva skogsbruk på. Detta förväntas också gynna de lokala samhällena. I lagens 1:a § avgränsas bestämmelserna om förvärvstillstånd till att omfatta endast fast egendom som är taxerad som "lantbruksenhet". Jordbruksverkets remissförslag syftar till en justering av lagstiftningen för att åtgärda den s k "luckan i lagen" som uppmärksammats i lantbrukspressen under senaste året. Luckan i lagen har tills nu – okänt för de flesta - gett utrymme för förfarandet att ett bolags huvudman personligen (eller annan associerad person) först förvärvar dels en bostadsfastighet (t ex 0,5 ha) och dels en jord- och skogsbruksfastighet (t ex 500 ha) - var för sig. Därefter begär huvudmannen hos Lantmäteriet (LM) en fastighetsreglering av jord och skogsmark till bostadsfastigheten - vilket LM genomför. Men ingen ny gällande taxeringskod upprättas vid själva förrättningen - fastigheten är fortfarande en bostadsfastighet. Först upp till 1 år efter förrättning beslutar istället Skatteverket om en giltig ny taxeringskod – enligt LM:s förslag. Under denna väntetid hinner bolaget förvärva den relativt nybildade 500,5 ha stora fastigheten utan hinder då den fortfarande är klassad som en bostadsfastighet - och alltså inte omfattas av jordförvärvslagen.

Såvitt länsstyrelsen i Östergötland erfar har Jordbruksverket haft dialoger med LM och med Skatteverket för att se om rutinerna där skulle kunna justeras för att utan beredning av lagändring åtgärda situationen på ett säkert sätt. Svaret därifrån ska ha varit nekande. Jordbruksverket har då istället utarbetat ett förslag till lagändring som länsstyrelsen i Östergötland ställer sig bakom. De förslag till författningsändringar som Jordbruksverket lägger fram framstår som adekvata och tillräckliga.

Jordförvärvslagen 3 § om vilka fastigheter som ej omfattas

Vi delar uppfattningen att andra satsen i 3 kap 7 punkt ("eller sådan fastighet som har nybildats för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk och som därefter inte undergått taxering") kan tas bort då den blir överflödigt tack vare ändringarna i 1 §. Förslaget tycks dock innehålla ett "eller" för mycket på slutet. Meningen borde väl sluta "... eller skogsbruk," innan punkt 8.

Konsekvensanalys

Eftersom "luckan i lagen" först nyligen blivit känd i vidare kretsar innebär ändringen att länsstyrelserna och Jordbruksverket sannolikt får något fler ärenden att pröva i framtiden jämfört med om "luckan i lagen" annars hade hunnit bli mer välkänd och användas mer frekvent än hittills.

Som Jordbruksverket påpekar krävs det att Lantmäteriets olika berörda avdelningar säkerställer strikta rutiner för att uppmärksamma fastigheter som byter ägare där den egentliga taxeringsnaturen är "lantbruksenhet". Det kan som Jordbruksverket ställer i utsikt ske först och främst genom att särskild uppmärksamhet ges den preliminära taxeringskoden som anges i samband med beslutet om fastighetsåtgärd och sedan följer en fastighet till dess att en ny giltig taxeringskod är beslutad av Skatteverket.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Ann Holmlid med lantbrukskonsulent Anders Eliasson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också landsbygdsenhetens chef Susanne Boe Skåmedal samt länsjurist Kjell Hemblom medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

anneke.svantesson@regeringskansliet.se